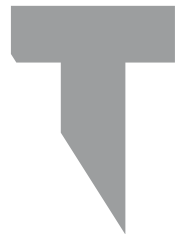

BINDU **DE KNOCK**

~~NOOT VOC NOOR~~

INLEIDING **MUZIEKRECHT**

2015 deLex

© 2015, B. De Knock, Amsterdam

Ontwerp omslag: Kim Mannes-Abbott
Lay-out: az grafisch serviceburo, Den Haag
Auteursrecht sfeerfoto's B. De Knock
Fotograaf: D. Beentjes

ISBN: 978-90-8692-053-2
NUR: 820

Uitgeverij deLex
www.deLex.nl

Inhoud

1	Prelude	11
1.1	Inleiding	11
1.2	Waarom dit boek	11
1.3	Opzet	11
DEEL I	Basisbeginselen van het auteursrecht & naburige rechten voor de musicus	13
2	Voor de musicus: auteursrecht in een notendop	15
2.1	Onbekend maakt onbemind	15
2.1.1	Oorsprong van het auteursrecht: van kopijrecht naar auteursrecht	15
2.1.2	Ratio van de bescherming	16
2.1.3	De Nederlandse Auteurswet	16
2.1.4	Auteursrechtelijke bescherming in Nederland	17
2.1.5	De praktische betekenis van rechtspraak	17
2.2	Wat is auteursrecht	18
2.2.1	Het begrip auteursrecht	18
2.2.2	Ontstaan auteursrecht	18
2.2.3	Een werk in auteursrechtelijke zin (art. 10 Aw)	18
2.2.4	Een geestelijke schepping van de auteur	19
2.2.5	Het auteursrecht beschermt een concrete expressie	19
2.2.6	Werktoets	20
2.2.6.1	Oorspronkelijk	21
2.2.6.2	Persoonlijk stempel	22
2.2.6.3	Functionele en technische eisen	22
2.2.6.4	Een niet-auteursrechtelijk beschermd stijl	23
2.3	De rechthebbende	25
2.3.1	Gezamenlijke maker (art. 26 Aw)	25
2.3.2	Samengesteld werk (art. 1 Aw)	26

2.3.3	Verzamelwerk (art. 5 Aw)	26
2.3.4	Werk onder toezicht (art. 6 Aw)	27
2.3.5	Werkgever als maker (art. 7 Aw)	28
2.3.6	Werken, openbaar gemaakt door de vennootschap (art. 8 Aw)	29
2.3.7	Openbaarmaker van een niet eerder uitgegeven werk (art. 45o Aw)	29
2.3.8	Werken, gemaakt met een technisch hulpmiddel	29
2.3.9	Maker van de bewerking	30
2.3.10	Bewijs makerschap (art. 4 Aw)	30
2.4	Inhoud van het recht	32
2.4.1	Exclusieve exploitatierechten en persoonlijkheidsrechten	32
2.4.2	Verveelvoudiging (art. 13 Aw)	32
2.4.2.1	Wat is verveelvoudigen?	32
2.4.2.2	De nabootsing	33
2.4.3	Ongeoorloofde verveelvoudiging: van inspiratie tot imitatie	34
2.4.4	Openbaarmaking (art. 12 Aw)	35
2.4.4.1	Algemeen	35
2.4.4.2	Mededeling aan het publiek	36
2.4.4.3	Hyperlinken, embedden en framed linken	37
2.4.4.4	Besloten kring	37
2.4.4.5	Voorbeelden	37
2.5	Beperkingen van het recht	38
2.5.1	Citaat (art. 15a Aw)	38
2.5.2	Leenvergoedingsrecht (art. 15c-g Aw)	42
2.5.3	Personen met een handicap (art. 15i Aw)	43
2.5.4	Onderwijsvrijstelling (art. 16 Aw)	43
2.5.5	Kopiëren voor eigen gebruik (art. 16b-g Aw)	43
2.5.6	De thuiskopie (art. 16c Aw)	44
2.5.7	Preserveringskopie (art. 16n Aw)	44
2.5.8	Kerkmuziek (art. 17c Aw)	45
2.5.9	Incidentele verwerking (de minimis): een beetje inbreuk is geen inbreuk (art. 18a Aw)	45
2.5.9.1	Algemeen	45
2.5.10	Parodie (art. 18b Aw)	47
2.5.10.1	Afbakening begrip	47
2.5.10.2	Wanneer is er sprake van een geoorloofde parodie?	50
2.6	Persoonlijkheidsrechten (art. 25 Aw)	53
2.7	Beschermingsduur auteursrecht	55
2.8	Vermogensrechtelijke aspecten	57
2.8.1	Overdracht	57
2.8.2	Licentie	58
2.8.3	Nalatenschap en gemeenschap	59
2.8.4	Beslag en faillissement	59
2.9	Handhaving	59
2.9.1	Algemeen	59
2.9.2	Civiel	59
2.9.3	Strafrechtelijk	60

2.10	Procedures & Vorderingen	62	
2.10.1	Procedure	62	
2.10.2	Vorderingen	63	
2.10.2.1	Verklaring voor recht	63	
2.10.2.2	Verbod	63	
2.10.2.3	Schadevergoeding	64	
2.10.2.4	Winstafdracht	64	
2.10.2.5	Publicatie en rectificatie	64	
2.10.2.6	Bijzondere rechtsmiddelen	64	
2.11	Deskundigen	64	
2.11.1	Algemeen	64	
2.11.2	Wie is nu geschikt als deskundige?	65	
2.11.3	Wat is de taak van de deskundige?	65	
2.11.4	Vaste Commissie Plagiaat van Buma/Stemra	68	
2.11.5	Naar de rechter of naar de VCP?	71	
3	Voor de musicus: de Wet op de Naburige Rechten (WNR)	73	
3.1	Inleiding	73	
3.2	Naburige rechten	73	
3.3	Ontstaan naburige rechten	74	
3.4	De uitvoering (art. 1 WNR)	74	
3.5	Uitvoerende kunstenaar (art. 1 sub a WNR)	75	
3.5.1	Exploitatierchten van de uitvoerende kunstenaar (art. 2 WNR)	75	
3.5.1.1	Opnamerecht (art. 2 lid 1, sub a WNR)	76	
3.5.1.2	Het reproductierecht (art. 2 lid 1, sub b WNR)	76	
3.5.1.3	Verspreiden (art. 2 lid 1, sub c WNR)	77	
3.5.1.4	Openbaarmakingsrecht (art. 2 lid 1, sub d WNR)	77	
3.5.2	Persoonlijkheidsrechten (art. 5 WNR)	78	
3.6	De producent van fonogrammen (art. 1 sub d WNR)	79	
3.7	Fonogram (art. 1 sub c WNR)	79	
3.7.1	Rechten van de fonogrammenproducent (art. 6 WNR)	81	
3.7.2	Een vergoedingsrecht voor commerciële fonogrammen (art. 7 WNR)	81	
3.8	Omroeporganisatie (art. 1 sub e WNR)	81	
3.8.1	Rechten van een omroeporganisatie (art. 8 WNR)	82	
3.9	Werkgeversrechten (art. 3 WNR)	82	
3.10	Rechten van filmproducenten (art. 7a WNR)	82	
3.11	Overdracht en licenties (art. 9 WNR)	83	
3.12	Beperkingen naburige rechten (art. 10 WNR)	83	
3.13	Duur naburige rechten (art. 12 WNR)	84	
3.14	Uitoefening en handhaving	85	
3.14.1	Billijke vergoeding (art. 7 WNR)	85	
3.14.2	Samenwerkende producenten of omroeporganisaties (art. 14 WNR)	85	
3.14.3	Uitoefening kabel- en satellietrecht (art. 14a WNR)	85	
3.14.4	Civiele handhaving	85	
3.14.5	Strafrechtelijk	85	

DEEL II	Muziektheorie voor juristen	87
4	Voor de jurist: de taal van muziek	89
4.1	Inleiding	89
4.2	Geluid	89
4.3	Gelijkzwevende stemming (equal temperament)	90
4.4	Tonen (en noten)	91
4.5	Tempo, maatsoort, ritme	91
4.6	Intervallen	92
4.7	Toonsoort	93
4.8	Toonladders	94
4.9	Akkoorden	95
4.10	Transpositie	97
4.11	Compositie	97
4.11.1	Algemeen	97
4.11.2	Structuur	98
4.11.3	Stijl	99
4.11.4	Software	99
DEEL III	Harmonie: waar recht en muziek versmelten	101
5	Voor jurist en musicus: auteursrecht en muziek	103
5.1	Toepassing van het werkbegrip op muziek	103
5.1.1	Inleiding	103
5.1.2	Een compositie	103
5.2	Beoordeling van auteursrechtelijke beschermbaarheid aan de hand van bladmuziek	104
5.3	Eigen, oorspronkelijk karakter	105
5.4	Persoonlijk stempel	106
5.5	Werkbegrip toegepast op songteksten	107
5.6	Stijluitsluiting en stijlnabootsing	108
5.6.1	Algemeen	108
5.6.2	Stijlnabootsing	108
5.7	Inhoud van het recht	113
5.7.1	Openbaarmaken	113
5.7.2	Ongeoorloofde verveelvoudiging	115
5.7.2.1	Algemeen	115
5.8	Onafhankelijke creatie	118
5.8.1	Niet ontleend ondanks opvallende gelijkenis	118
6	Voor jurist en musicus: collectief beheer	121
6.1	Algemeen	121
6.2	Auteursrechten	121
6.2.1	Buma	122
6.2.2	Stemra	122

6.3	Naburige rechten	122
6.3.1	Stichting Thuiskopie, Leenrecht, Beeldrecht	123
6.3.1.1	Thuiskopie	123
6.3.1.2	Leenrecht	123
6.3.1.3	Beeldrecht (Pictoright)	123
6.3.2	Brancheorganisatie NVPI	123
DEEL IV	Praktijkvoorbeelden	125
7	Praktijk	127
7.1	De Jong/Verwest	127
7.1.1	Auteursrechtelijke bescherming 'Swiwal' en het prior art verweer	127
7.1.2	Doorstaat de bewerking van Händels tonenschema de werktoets	129
7.1.3	Inbreukvraag EOL/Swiwal	130
7.1.4	Onafhankelijke creatie	131
7.2	Kookaburra	131
7.3	Madonna	134
Deel V	Merkenrecht Handelsnaamrecht Domeinnamen	137
8	Merkenrecht	139
8.1	Wat is een merk?	139
8.2	Territoriale bescherming	140
8.3	De merkregistratie	141
8.4	Classificatie systeem	142
8.5	Geldigheid	143
8.6	Inhoud van het recht	143
8.7	Beperkingen van het recht	144
8.8	Kosten	145
8.9	Merkgebruik contractueel regelen	145
9	Handelsnaam	147
10	Domeinnamen	149
11	Aanvullende werking onrechtmatige daad (art. 6:162 BW)	151
Deel VI	Uitdagingen voor het muziekrecht: food for thought	153
12	Sampling	155
12.1	Het begin van samplers	155
12.2	Wat is sampling?	158
12.3	Sampling als cultureel gegeven	159

12.4	Sampling, auteursrecht en naburig recht	161
12.5	Sample clearing	162
12.6	Sampling en de beperkingen van het auteursrecht en naburig recht	163
12.6.1	Sampling en de incidentele verwerking (de minimis)	163
12.6.2	Sampling en het citaatrecht	170
12.6.3	Sampling en de parodie-exceptie	170
12.7	Denken in oplossingen	171
13	Engineers en geluidsproducers: tussen auteursrechtelijke wal en nabuurrechtelijke schip	173
13.1	Algemeen	173
13.2	De geluidsproducer	174
13.2.1	Wat doet een geluidsproducer	174
13.2.2	Producer/engineer als mede-auteur (art. 2 Aw)	175
13.2.3	Producer als naburig rechthebbende	175
13.3	De opname engineer	176
13.3.1	Wat doet een opname engineer?	176
13.3.2	De opname engineer als medeauteur	177
13.3.3	De opname engineer als uitvoerende kunstenaar	177
13.4	De mix engineer	178
13.4.1	Wat doet een mix engineer	178
13.4.2	De mix engineer als medeauteur	178
13.4.3	De mix engineer als uitvoerende kunstenaar	179
13.5	De mastering engineer	179
13.5.1	Wat doet een mastering engineer	179
13.5.2	De mastering engineer als mede-auteur	181
13.5.3	De mastering engineer als uitvoerende kunstenaar	181
13.5.4	De engineer als bewerker	181
13.5.5	Vier uitvoeringen van opname tot mastering	181
13.5.6	De uitdaging	182
14	Verklarende woordenlijst	183
15	Dankwoord	189

